

Fővárosi Ítéltábla
15.Gf.40.253/2023/4.

Felperes: Felperes1 (Cím1)
Felperes képviselője: dr. Seress Judit kamarai jogtanácsos

Alperes: Alperes1 (Cím2)
Alperes jogi képviselője: dr. Borsos József ügyvéd (Cím13)

A per tárgya: a Csődtörvény 33/A. § (1) bekezdésén alapuló vezetői felelősség megállapítása

Elsőfokú bíróság: Budapest Környéki Törvényszék
Fellebbezéssel támadott határozat száma: 14.G.40.050/2022/43.

Fellebbezést benyújtó fél: alperes

Í t é l e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, a keresetet elutasítja.

Az elsőfokú bíróság 14.G.40.050/2022/7. számú végzését hatályon kívül helyezi.

Ezen ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság a 43. sorszámú ítéletével megállapította, hogy az alperes mint a cég1 „felszámolás alatt” vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el és ezzel okozati összefüggésben a hitelező követelésének kielégítését 12.422.459 forint mértékben „meghiúsította”. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 10.000 forint perköltséget, továbbá fizessen meg az esedékesség napjáig az államnak - a Felperes1 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételei számlájára - 36.000 forint meg nem fizetett eljárásí illetéket.

[2] Az ítélet indokolásában a következő tényállást rögzítette: az alperes 2017. június 6. napjától a felszámolás kezdő időpontjáig önálló képviselőre jogosult ügyvezetője volt a cég1 "felszámolás alatt" gazdasági társaságnak (a továbbiakban: adós). A 2017. évben 60.000 forint, a 2018. évben 4.759.210 forint adótartozása volt az adós, amely 2019. június 13. napjára 5.247.210 forintba emelkedett. A felperes 2018. március 7. napján, ügyszám5 ügyszámon adóvégrehajtási eljárást indított az adóssal szemben, amelynek során nyolc alkalommal - az adós pénzforgalmi számlájának fedezethiánya miatt - eredménytelenül bocsátott ki hatósági átutalási megbízásokat (inkasszókat). Az adóhatóság az adósnál 2017. június 6. - 2019. június 12. közötti időszakra vonatkozóan egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló jogkövetési vizsgálatot folytatott le, amelynek során megállapította, hogy az adós 2017. évtől fokozatosan növekvő, a felszámolási eljárás időpontjáig 5.247.210 forint összegű adó- és járuléktartozást halmozott fel.

[3] Az adós 2018. március 7. napjától fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

[4] Az adós felszámolását a Budapest Környéki Törvényszék Cégbírósága kezdeményezte a 2019. április 11. napján jogerőre emelkedett, ügyszám4/7. számú végzésével, amelynek indokolása szerint a gépjármű nyilvántartó megkeresése alapján a cég tulajdonában álló 41 darab gépjármű együttes forgalmi értéke előreláthatóan fedezi a felszámolási költségeket. Az adós felszámolását a Budapest Környéki Törvényszék a ügyszám1. ügyszámon indult eljárásában 2019. június 6. napján megindította. A felszámolás kezdő időpontja: 2019. június 13. napja, a felperes az adós hitelezője, hitelezői igényét a felszámoló összesen 12.422.459 forint összegben vette nyilvántartásba.

[5] Az alperes az adós 2017. és 2018. évi mérlegét nem helyezte letétbe és nem tette közzé, a felszámolás elrendelését követően a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjai szerinti kötelezettségeinek, valamint irat- és vagyonátadási, illetőleg tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget.

[6] Az adós felszámolása a Budapest Környéki Törvényszék 2020. augusztus 26. napján kelt, ügyszám1/40. számú - egyszerűsített felszámolási eljárás befejezésének közzétételéről szóló - végzésével befejeződött, 2022. augusztus 24-i hatállyal törölték a cégnyilvántartásból.

[7] A felszámolási zárójelentés mellékletét képező hitelezői lista szerint az adósnak a felperesen kívül további öt hitelezője volt, a zárójelentés szerint a felszámolási költségek kiegyenlítésére sem volt elegendő vagyona, ezért a hitelezői igények megtérülésére nem volt mód.

[8] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2022. április 14. napján jogerőre emelkedett, ügyszám2/58. számú ítéletével az alperest bűnösnek mondta ki 2 rendbeli közokirat-hamisítás büntetében.

[9] A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes mint az adós gazdálkodó szervezet felszámolásának kezdő időpontját megelőző három évben

volt ügyvezetője, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően vezetői feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el és ezáltal a felperes 12.422.459 forint összegű követelésének teljes mértékben történő kielégítése megghiúsulhat. A kereset jogalapjaként a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulata és az (5) bekezdésére hivatkozott. Állította, hogy a 2018. március 7-én megindult végrehajtási eljárás időpontjában az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete bekövetkezett, mert az azonnali beszédési megbízások ellenére a felperes követelései nem térültek meg. Az alperes jogsértő magatartásaként jelölte meg, hogy nem teljesítette a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott, zárómérleg készítési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét, illetve, hogy az alperes az adós megalakulása óta nem tett eleget a beszámoló letétbehelyezési és közzétételi kötelezettségének. A 2017. és 2018. évekre vonatkozóan a társasági adó bevallási kötelezettségét sem teljesítette. Az alperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének bekövetkezését követően vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, amikor az adós tulajdonát képező hetven darab gépjárművet nem adta át a felszámolónak, azok hollétéről a felszámolónak információt nem szolgáltatott, ezáltal a társaság vagyonát elvonta a hitelezők elől és ezzel is hozzájárult ahhoz, hogy a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése megghiúsuljon. Az alperes vezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembevételével látta el, magatartásával megnehezítette egyrészt az adós valós pénzügyi, vagyoni helyzetének megismerését, másrészt megakadályozta a már felszámolás alá került adós vagyoni helyzetének a feltárását, az esetleges vagyonkimentést eredményező ügyletek megismerését, követelésének teljes mértékben történő kielégítését vezetői mulasztásban megnyilvánuló, passzív magatartásával megghiúsította. A perrel felmerülő jogtanácsosi munkadíj megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[10] Az alperes írásbeli ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte. Azt nem vitatta, hogy a közhiteles cégadatok alapján 2017. június 6. napjától kezdődően az adós ügyvezetője volt papíron. Állította, hogy „strómanként” használták fel, kellett egy „arc, egy test” valakinek ahhoz, hogy a gazdasági társaság „dolgozni” tudjon. Ennek alátámasztására hivatkozott a cím14i Ügyészség ügyszám3/79. számú, 2021. május 18. napján kelt vádiratára, amelyben szerepel a perben érintett gazdasági társaság is, illetve az, hogy e társaságban ellátott tisztségével kapcsolatban az alperes milyen rábírásnak volt az elszenvedője. Azt nem vitatta, hogy a zárómérleg készítési, irat-, vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, azt azonban igen, hogy a gazdasági társaság vagyoni helyzetét ismerve szándékos vagyonkimentési célzata lett volna. Kiemelte: egyáltalán nem volt fogalma arról, hogy milyen gazdasági folyamatok zajlottak le a társaságban, nem tudott arról, hogy milyen eszközökkel rendelkezik a cég, amelyet papíron vezetett. Mindezekre tekintettel vitatta, hogy a vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el, mert egyetlen egy hitelezőt sem ismert személyesen, sem semmilyen formában.

[11] A felperes az alperes védekezésére reagálva kiemelte, a Gfv.30.249/2010/4. számú Legfelsőbb Bírósági döntés szerint a helytállási kötelezettséget megalapozó nagyfokú mulasztás, ha az ügyvezető nem törődik a társaság ügyeivel, semmiféle érdeklődést nem tanúsít annak pénzügyi helyzete iránt. Ezért nem mentesülhet a felelősség alól arra hivatkozással az alperes, hogy a cég ügyeiben passzív magatartást tanúsított, nem rendelkezett információkkal. Az alperes egyébként nem vitatta a keresetlevélben megjelölt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontját. [15. számú jegyzőkönyv]

[12] Az alperes állította, hogy az indítványára beszerzett büntetőügy irataiból kitűnően az adósnak nem volt ténylegesen a tulajdonosa. Álláspontja szerint a pert nem vele, hanem tanúllal szemben kellett volna megindítani, akit az alapul fekvő büntetőügyben

elítéltek felbujtóként. Állította, hogy vagyonskimmentő tevékenységben nem vett részt, feladata arra szorítkozott, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő cég működését meghosszabbítsák. [38. számú jegyzőkönyv]

[13] A felperes szerint az adós ügyvezetését az alperes látta el a kezdetektől, ezért a vagyonelemek rendelkezésre álltak a cégben. Az alperes két éven keresztül ügyvezetőként a társaság ügyeiben saját döntése alapján járt el, a büntetőügy iratai is azt igazolják, hiszen az alperes büntetőjogi felelősségre vonása is megtörtént. [38. számú jegyzőkönyv]

[14] Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak ítélte.

[15] A Cstv. 33/A. § (1), (3) és (5) bekezdéseinek ismertetését követően, elsődlegesen leszögezte: a felperes az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének kezdő időpontját a végrehajtási eljárás kezdő időpontjában, 2018. március 7. napjában jelölte meg, ezt az időpontot az alperes nem vitatta. Erre figyelemmel azt kellett vizsgálnia, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját követően milyen magatartást tanúsított az alperes, illetve tudta-e bizonyítani, hogy feladatainak ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette.

[16] Ezt követően ismertette: az alperes az adós megalakulása óta nem tett eleget az éves beszámoló letétbe helyezési és közzétételi kötelezettségének, illetve nem tett eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontja szerinti beszámolókészítési, irat- és vagyónátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségének, ezért a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében írt bizonyítási szabály alapján az alperes érdekébe tartozott annak bizonyítása, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben a hitelezői érdekek figyelembevétele mellett nem hiúsította meg a hitelezők követeléseinek a részbeni vagy teljes mértékben történő kielégítését. Rámutatott: nem a felperesnek kell ilyen esetben a hitelezői igények kielégítésének elmaradását eredményező konkrét ügyvezetői magatartást állítani, vagy bizonyítani, hanem éppen ellenkezőleg, a beszámoló letétbe helyezési kötelezettséget vagy a felszámolónak az iratok átadását elmulasztó vezetőnek kell bizonyítania, hogy a hitelezők érdekeit is figyelembe vette eljárása során [Kúria Gfv.VII.30.188/2020/4.]. Megállapította: a felperes igazolta, hogy az adós adótartozása a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontját követően a felszámolási eljárás elrendeléséig fokozatosan nőtt, azonban - az adós társaság pénzforgalmi számlájának fedezethiánya miatt - a lejárt esedékességű tartozásai nem térültek meg. Az alperes személyes meghallgatása során elismerte, tudomása volt arról, hogy az általa alapított társaság autók átíratásával foglalkozik, az autók nagyrésze az adásvételét, valamint az adós társaság ügyeit meghatalmazás alapján a perben nem álló tanú2 intézte, ügyvezetői feladatokat személyesen nem látott el.

[17] Mindezekből az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az alperes azzal, hogy az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének kezdő időpontját követően sem látta el ügyvezetői feladatait, nem akadályozta meg, hogy az adós további adósságokat halmozzon fel, megsértette a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írtakat, vagyis ügyvezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek elsődlegessége alapján látta el. Az ügyvezetői tevékenység el nem látása ugyanis nem tekinthető a hitelezői érdekeknek megfelelő magatartásnak. A felperes megalapozottan hivatkozott arra, hogy az alperes a vezetői mulasztásban megnyilvánuló passzív magatartásával megghiúsította a követelésének kielégítését.

[18] Ezt követően kitért arra, hogy a Cstv. 33/A. § (2) bekezdése szerint a gazdálkodó szervezet vezetőjének minősül az a személy is, aki a gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt (árnyékvezető). E

szabály teremti meg a lehetőségét annak, hogy a cégjegyzékbe be nem jegyzett, a döntésekre ténylegesen meghatározó befolyást gyakorló személy felelőssége is megállapítható legyen. Olyan szabály azonban nincs - ilyenre az alperes sem hivatkozott -, amely szerint a gazdálkodó szervezet cégjegyzékbe bejegyzett vezetője azért mentesülhetne a Cstv. 33/A. § (1) bekezdés szerinti felelősség alól, mert kívülálló harmadik személy utasításait követte és csak névleges vezető volt. [Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.129/2021/3.]

[19] Megállapította, hogy az alperes mentesülést eredményező körülményekre egyáltalán nem hivatkozott, továbbá nem bizonyította, hogy a hitelezői igények megghiúsulása és a vezetői mulasztásban megnyilvánuló passzív magatartása közötti okozati összefüggés nem áll fenn.

[20] Végezetül kitért arra, hogy a felperes a keresetét nem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatára alapította, ezért a felperes által hivatkozott gépjárművek társaság vagyonából történő kikerülését mint többlet tényállási elemként megjelölt vagyonsökkenést nem vizsgálhatta, azt a felperes által is hivatkozott, Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében írt bizonyítási szabály alkalmazhatóságának keretében értékelte.

[21] Az elsőfokú bíróság ítéletét az alperes támadta fellebbezéssel, amelyben elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását; másodlagosan pedig az ítélet megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte.

[22] Előadta: az elsőfokú eljárás során nem vitatta, hogy az adós megalapításához a személyiségét, okmányait és aláírását adta, azonban ettől kezdve semmilyen aktív magatartást nem tanúsított, konkrétan a nevében jártak el a perben meghallgatni kért tanúk, az alperesnek semmiről nem volt tudomása. Kiemelte: a pénzmosásról szóló 2017. évi LIII. törvény 3. § 38. pontja meghatározza, hogy ki minősül a cég tényleges tulajdonosának, e követelménynek az alperes nem felel meg, ez kitűnik a hivatkozott büntetőper irataiból is. Az adott pert tehát nem az alperessel, hanem tanúlról szemben kellett volna megindítani, akit a hivatkozott büntetőügyben a bíróság felbújtóként elítélt.

[23] Hivatkozott arra is, hogy amikor az alperes vezető tisztségviselő volt, az ítéletben megjelölt vagyonelemek már nem álltak az adós rendelkezésére, az alperes vagyonkimentő tevékenységben nem vett részt.

[24] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes perköltségben marasztalását kérte a csatolt költségjegyzék szerint.

[25] Elsődlegesen kiemelte: az alperes sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésében nem vitatta a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti tényállási elemek fennállását, továbbá azt sem, hogy az adósnak tagja és ügyvezetője volt, kizárólag arra hivatkozva vitatta a felelősségét, hogy „színlelt” vezetője volt az adósnak. A felperes e körben felhívta a Kúria Gfv.IX.30.249/2010. számú döntését, továbbá hivatkozott az alperes által megjelölt, büntetőügyben született ítéletre, kiemelve, hogy az alperes közokirat-hamisítás büntetében vett részt több ízben és szándékosan, így tudott arról, hogy cselekménye következtében gazdasági társaságok ügyvezetési feladatait kellett volna ellátnia. Hangsúlyozta: az alperes „strómanként” való közreműködése nem mentesíti őt a felelősség alól.

[26] Az alperes által hivatkozott jogszabálynak (a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény) az adott ügyben azért nincs jelentősége, mert az alperes felelősségét nem tagi, hanem vezetői jogviszonya alapján kérte megállapítani. Az elsőfokú bíróság az alperes felelősségét nem vagyonsökkenésre tekintettel állapította meg, így annak az érvelésnek sincs jelentősége, hogy az alperes vagyonkimentésben nem vett részt.

[27] Az alperes azt sem bizonyította, hogy a felelősségét megalapozó passzív magatartása és a hitelezői igények megghiúsulása közötti okozati összefüggés nem áll fenn, kizárólag az okmányiroda megkeresését indítványozta, a kimentés körében nem terjesztett elő további bizonyítási indítványt, a lefolytatott bizonyítási eljárás pedig a felperes által előadottakat támasztotta alá.

[28] A Fővárosi Ítéltábla a tényállást a következőkkel egészíti ki: az elsőfokú bíróság a 14.G.40.050/2022/7. számú végzésével 12.422.459 forint vagyoni biztosíték nyújtására kötelezte az alperest a Budapest Környéki Törvényszék Gazdasági Hivatala letéti számlájára történő befizetés formájában. A végzés 2022. május 31. napján jogerőre emelkedett.

[29] A fellebbezés az alábbiak miatt alapos.

[30] Az ítéltábla mindenekelőtt leszögezi: az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályainak megsértése nélkül folytatta le az eljárást, az ítélet Pp. 381. § szerinti hatályon kívül helyezését az ítéltábla nem látta indokoltnak.

[31] Az ügy érdekét érintő fellebbezést viszont alaposnak találta, az elsőfokú bíróság ugyanis - téves jogi álláspontja folytán - helytelen jogi következtetésre jutva állapította meg az alperes felelősségét a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján.

[32] A felperes keresetével indult pert a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (új Pp.) szabályai szerint kellett lefolytatni, amelynek egyik jelentős, szándékolt újítása, hogy a jogi képviselővel eljáró fél jogállítása a jogalap megjelölése útján történik [Pp. 170. § (2) bekezdés b) pont]. A jogalap a Pp. 7. § (1) bekezdésének 8. pontja szerint az az anyagi jogi jogszabályi rendelkezés, amely az alanyi jogot közvetlenül keletkeztető tényeket meghatározza és annak alapján az igény támasztására jogosít. A bíróságnak a felperes által megjelölt anyagi jogi jogszabályi rendelkezésre alapított kereseti kérelemről kell döntenie, s nem vehető figyelembe, hogy a kereset az eljárás eredményeképpen megállapított tényállás alapulvételével más, a Pp. 7. § (1) bekezdésének 8. pontja szerint meg nem jelölt jogszabályi rendelkezés alapján (akár részben) alapos lehet, mert az új Pp. szerint jogállítás csak a jogalap idézett módon, esetleg a jogcímmel való megjelölésével tehető, azaz a tényállás pusztá előadásával nem tehető jogállítás. Az adott ügyben a felperes az alperessel szembeni, a kereset jogalapjaként a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulatára hivatkozott, amely szerint a vezető felelőssége - az egyéb

tényállási elemek megvalósulása esetén - akkor állapítható meg, ha (a vagyonsökkenéshez képest) más okból meghiúsulhat a hitelezői igények teljes mértékű kielégítése. Ebből következik: mivel a bíróság - törvény eltérő rendelkezése hiányában - a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van, illetve törvény eltérő rendelkezése hiányában az érdemi döntés nem terjedhet ki olyan jogra, amelyet a fél a perben nem állított [Pp. 2. § (2), 342. § (1), (3) bekezdés], az adott perben nem volt vizsgálható, hogy az alperes az adós vagyonának csökkenéséért felelős-e. A vezető felszámolás kezdő időpontjában meglévő vagyon átadására vonatkozó kötelezettsége [Cstv. 31. § (1) bekezdés b) pont] nem teljesítése miatt a vezető nem a Cstv. 33/A. § alapján - hanem más jogalapon - tartozhat felelősséggel, ugyanis, e kötelezettsége a felszámolás kezdő időpontja után keletkezik, s megszegésére (az úgynevezett kritikus időszakot követően) akkor kerülhet sor, amikor a felszámolási vagyon felett már csak a felszámoló gyakorolhat rendelkezési és kezelési jogot [Cstv. 34. § (2) bekezdés]. A vezető Cstv. 33/A. §-án alapuló felelőssége csak arra az időszakra vonatkozik, amely alatt ő gyakorolta az adós vagyona (a hitelezők majdani kielégítési alapja) feletti rendelkezési jogot.

[33] Attól függően, hogy a felperes a keresete jogalapját a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első vagy második fordulatra alapozza, eltérő kereseti kérelmet és tényállást kell előadnia, amelynek az adott felelősségi tényállás valamennyi elemére [a felperes hitelezője az adós; az alperes az adós vezetője volt a felszámolást megelőző három évben; az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került; a vezető (alperes) e helyzet bekövetkezését követően a hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyó magatartást tanúsított; e magatartással okozati összefüggésben álló más okból a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése meghiúsulhat] ki kell terjednie.

[34] Az adott ügyben a felperes a kereset jogalapjaként a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulatra hivatkozott, amely szerint a vezető felelőssége - az egyéb tényállási elemek megvalósulása esetén - akkor állapítható meg, ha a vagyonsökkenéshez képest más okból meghiúsulhat a hitelezői igények teljes mértékű kielégítése.

[35] A Pp. fent ismertetett rendelkezéséből következően a kereseti tényállás előadása során a felperesnek elő kell adnia a jogalaphoz tartozó tényeket, az adott esetben a magatartáshoz tartozó eredményt, azaz azt a vezetői magatartással okozati összefüggésben álló más okot is, amely a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítését vagyonsökkenés előidézése nélkül meghiúsíthatja, meg kell jelölnie.

[36] Az adott ügyben a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésében szereplő bizonyítási szabályt alkalmazni kellett, amelynek következtében a felperesnek nem kellett bizonyítania a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjára, valamint a vezető hitelezők érdekeit figyelmen kívül hagyó magatartására vonatkozó tényállítását. A vezető magatartásával okozati kapcsolatban álló más okot azonban elő kellett adnia, és bizonyítania kellett.

[37] A jogalkotó a más ok mibenlétét pontosabban nem határozta meg, egyetlen dolgot azonban határozottan kiemelt - a „vagy más okból” fordulattal -: a más ok nem

vagyoncsökkenés. Erre az álláspontra helyezkedett a Kúria is a Gfv.VI.30.325/2021/6. és a Gfv.VI.30.026/2022/3. számú határozataiban, egyetértve a Fővárosi Ítéltábla 15.Gf.40.012/2021/7/II. és 15.Gf.40.199/2021/4. számú ítéleteiben kifejtett jogi indokolással. Ezért az adós vagyonának állított „elvonása” nem minősülhet a hitelezői követelések teljes mértékű kielégítésének lehetőségét előidéző „más oknak”, hiszen ez vagyoncsökkenést jelent.

[38] Az ítéltáblának tehát az adott ügyben abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy a felperes az általa jogalapként megjelölt anyagi jogi jogszabályi rendelkezés („a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése más okból megghiúsulhat”) alapján az alanyi jogot közvetlenül keletkeztető tényeket, így a vagyoncsökkenéstől különböző más okot előadta és bizonyította-e, illetve az a tényállítás, amit előadott és bizonyított, más oknak minősül-e. A vezető magatartásával előidézett más ok a hitelezői követelések teljes kielégítésének lehetséges megghiúsulására vezet, ezért csakis olyan tény tekinthető más oknak, amely feltétlen és szükségszerű kapcsolatban áll a fenti eredménnyel.

[39] A felperes a keresetlevélben az alperes felelősségét megalapozó, a hitelezői követelések kielégítésének lehetséges megghiúsulását előidéző más okként arra hivatkozott, hogy az alperes nem tett eleget a Cstv. 31. § szerinti kötelezettségeinek, a felszámolás kezdő időpontját megelőző adókötelezettségeinek, ezáltal megszegte az Art. és az Sztv. keresetlevélben részletezett rendelkezéseit, továbbá az adós tulajdonában álló hetven gépjárművet „elvonta”. Az elsőfokú bíróság - ítélete tényállása szerint - a felperes által fellebbezéssel nem támadott ítéletében az alperes felelősségét kizárólag azon a ténybeli alapon állapította meg, hogy az „adóhatóság az adós társaságnál 2017. június 6. – 2019. június 12. közötti időszakra vonatkozóan egyes adókötelezettségek teljesítésére irányuló jogkövetési vizsgálatot folytatott le, amely során megállapította, hogy az adós 2017. évtől fokozatosan növekvő, a felszámolási eljárás időpontjáig 5.247.210,- Ft összegű adó- és járuléktartozást halmozott fel” [4]; nem tette közzé az adós 2017. és 2018. évi mérlegét, nem tett eleget a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban írt kötelezettségeinek [8].

[40] Az ítéltábla már több, a Kúria által hatályában fenntartott határozatában (15.Gf.40.249/2021/4., Gfv.VI.30.083/2022/4., 15.Gf.40.134/2021/7/II., Kúria Gfv.VI.30.544/2021/6.) rámutatott, hogy a Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjai szerinti kötelezettségek elmulasztásának jogkövetkezménye a felek bizonyítási érdekének a tényállás bizonyos elemeit illető megfordulása [Cstv. 33/A. § (5) bekezdés], azaz emiatt válik „vélelmezetté” a vezető hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartása a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltát követően, illetve emiatt kell a vezetőnek bizonyítania, hogy tisztségének időtartama alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. Az e magatartással okozati viszonyban álló tény (más ok) azonban ugyanazon törvényi tényálláson belül nem lehet azonos azzal a ténnyel (mulasztás), amely miatt az említett magatartás „vélelmezendő”. Azon kívül, hogy így a magatartás „vélelmezettségének” oka azonos lenne a „vélelmezett” magatartás okozatával, ez az eljárás a Cstv. 33/A. § (5) bekezdésének sem felelne meg, amely csak a vezetői magatartás tekintetében fordítja meg a bizonyítási érdeket, az ahhoz kapcsolódó okozatot illetően azonban nem rendelkezik így. Az alperes e mulasztása [Cstv. 31. § (1) bekezdés a)-d) pontjai] tehát nem tekinthető a hitelezői követelések teljes kielégítését megghiúsító más oknak.

Ugyanezen indokkal nem tekinthető más oknak az éves beszámoló közzétételének elmulasztása sem, hiszen ennek jogkövetkezménye is a bizonyítási érdek átfordulása.

[41] Az adós gazdasági társaság felperes által hivatkozott jogszabályi rendelkezéseket (az Art. és az Sztv. keresetlevélben részletezett rendelkezéseit) sértő működése („az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének kezdő időpontját követően sem látta el ügyvezetői feladatait, nem akadályozta meg, hogy az adós további adósságokat halmozzon fel”) sem tekinthető a hitelezői követelések teljes kielégítésének megghiúsulását mint lehetséges kárt (amely végső soron, majdani bekövetkezésekor mindig a felszámolási vagyoni elégtelenségére lesz visszavezethető) előidéző más oknak, hiszen ez a körülmény nem feltétlenül (szükséges és elégséges okként) van hatással az adós felszámolási, azaz a hitelezők követeléseinek kielégítésére szolgáló vagyonának alakulására, ahogy arra sem, hogy a hitelezők követelése milyen mértékben nyernek kielégítést a felszámolás során, mivel az adós vagyonának felszámolás kezdő időpontjában fennálló passzívái nem válnak automatikusan hitelezői követelésekké, illetve azokat nem arányosan, hanem a Cstv. 57. § (1) bekezdésében írt szabályok szerint kell kielégíteni. Mivel a vezetői felelősség terjedelme a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján sem áll fenn automatikusan a hitelezőknek az adós minden, a felszámolás során ki nem elégített követeléséért, hanem csak a vezető (adott esetben „vélelmezett”) magatartásával okozati összefüggésben álló „más ok” miatt bekövetkező lehetséges kárért. Azaz nem feltétlenül azonos a felszámolás során kielégítetlenül maradó hitelezői igények összegével. Miután a vezető felelősségének terjedelme - szemben például a felszámolás befejezésével már bekövetkezett tényleges kárral - a marasztalási perben [Cstv. 33/A. § (11) bekezdés] nem vitatható, ezért ebben a kérdésben is a megállapítási perben kell állást foglalni. Mivel egy hitelező tartozásaink növekedéséből a fentebb kifejtettekre figyelemmel nem lehet egyértelműen (az ítéleti bizonyosság követelményének megfelelően) összecszerűen megállapítani a hitelezői követelése teljes mértékű kielégítése lehetséges megghiúsulásnak csak erre visszavezethető mértékét, a tartozásaik növekedése más okként nem értelmezhető.

[42] A felperes jogállítást (az alperes felróható magatartásának következtében a hitelezői követelések kielégítése más okból megghiúsulhat) az általa felhozott tények nem bizonyítják, illetve, amire a per során a hitelezői igények teljes mértékű kielégítésének megghiúsulását előidéző más okként (a Cstv. 31. § szerinti kötelezettségek elmulasztása, továbbá az adós felszámolás kezdő időpontját megelőző adókötelezettségeinek nem teljesítése, s ezáltal az Art. és az Sztv. keresetlevélben részletezett rendelkezéseinek megsértése, a vezetői feladatok ellátásának elmulasztása) hivatkozott, nem feleltethető meg a más oknak mint tényállási elemnek, ezért a felperesnek a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulatra alapított keresete alaptalan.

[43] Az adós gépjárműveinek állított „elvonása” az adósnál vagyonszökkenést eredményezhetett, a felperes azonban a keresetét nem a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatra alapította. Mivel a bíróság a felperes jogállításhoz kötve van, az ítéltábla nem vizsgálhatta, hogy a felperes igénye más anyagi jogi jogszabály rendelkezése alapján [a 33/A. § (1) bekezdésének első fordulatára] alapos lehet-e. Ezt az elsőfokú bíróság is helyesen látta.

[44] Az ítéltábla egyetértett az elsőfokú bírósággal a „névleges” ügyvezetőséggel kapcsolatos érvelésével, ennek azonban a „más ok” konjunktív feltételének hiányában nem volt jelentősége.

[45] A fenti indokok alapján a Fővárosi Ítéltábla - mivel a felperes Cstv. 33/A. § (1) bekezdésének második fordulatára alapított keresetét alaptalannak találta - az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta, a keresetet a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése alapján elutasította.

[46] Az elsőfokú bíróság 14.G.40.050/2022/7. számú végzését az ítéltábla a Cstv. 33/A. § (10) bekezdésében írtakra figyelemmel, a Pp. 105. § (3) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, mivel az illetékes törvényszék tájékoztatása szerint az alperessel szemben más tevékenysége miatt a Cstv. 33/A. § (1) bekezdése szerinti per nincs folyamatban.

[47] A felperes a Pp. 83. § (5) bekezdése alapján maga viseli az első- és másodfokú eljárásban felszámított, jogtanácsosi munkadíjból álló perköltségét.

[48] Az alperes az elsőfokú eljárásban nem számította fel, a másodfokú eljárásban pedig nem a Pp. 81. § (1)-(5) bekezdéseiben írtaknak megfelelően számította fel ügyvédi munkadíjból álló perköltségét, ezért az ítéltábla e tárgyban a rendelkezést mellőzte.

[49] Az alperes fellebbezése eredményre vezetett, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62. § (1) bekezdés v) pontja alapján feljegyzett kereseti és fellebbezési illeték a Pp. 101. § (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

Budapest, 2024. január 24.

Dr. Vuleta Csaba s.k.
a tanács elnöke

Dr. Mizerák Judit s.k.
előadó bíró

Dr. Rápolti Barbara s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
(Varga Beatrix)